

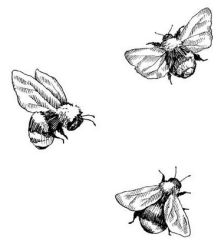
Duurzame doelenagenda's 2026-2050

Voor u ligt de introductie van de Duurzame Doelenagenda's 2026-2050.

Met deze duurzame doelenagenda's:

- Concretiseren we onze ambities zoals geformuleerd in de Omgevingsvisie.
- Verbinden we onze doelen met de Sustainable Development Goals.
- Verbinden we de korte termijn doelen met de lange termijn doelen.
- Verbinden we de lokale doelen (bestuursakkoord) met de nationale en internationale doelen.
- Zorgen we voor een impuls om integraal aan onze duurzaamheidsdoelen te werken.

Beste raad,

Voor onze verre voorouders was de Maashorst al een heilige plek, waar de leden van hun gemeenschap in grafmonumenten te ruste werden gelegd. Klaar voor de laatste reis, op weg naar de eeuwigheid. Overal zijn de tastbare sporen van onze (voor)ouders te zien. De generaties die ons voorgingen verdwijnen niet uit beeld. Tegelijkertijd moeten we oog hebben voor de toekomstige generaties. Ook wij willen iets nalaten. Een goede voorouder zijn.

Het college heeft de ambitie uitgesproken om de groenste gemeente van Nederland te worden. Het moet voor de komende generaties ook nog goed toeven zijn in onze gemeente. Gemeente Maashorst, een streek om duurzaam te zijn. Wij zullen de komende decennia gaan leren om te gaan met klimaatverandering. We gaan ervoor zorgen dat onze steden, onze dorpen, onze landschappen, onze infrastructuren en onze organisaties erop zijn gericht de broeikasgasemissies niet meer te laten stijgen. Tegelijkertijd moeten onze steden en dorpen koel blijven en moet onze leefomgeving veerkrachtig zijn om met de gevolgen van een ander klimaat om te kunnen gaan. De laatste IPBES en IPCC rapporten laten daar geen twijfel over bestaan.

Het mag duidelijk zijn dat we de ambities die wij hebben niet alleen kunnen volbrengen. Het zal nodig blijven deze agenda's tijdig te evalueren, waar nodig bij te stellen of aan te scherpen. De komende periode hoop ik met jullie allen samen te werken aan de duurzame doelen zodat deze gemeente niet alleen bekend zal staan als een vrijzinnige, maar ook als een duurzame durfal.

Jeroen van den Heuvel

*Wethouder Gemeente Maashorst
Duurzaamheid, Groen en Recreatie*

Duurzaamheid

Gemeente Maashorst als Global Goals Gemeente

In het bestuursakkoord “Samen bouwen aan Maashorst” onder het programma Volksgezondheid, Duurzaamheid en Milieu is opgenomen dat de internationale Global Goals (SDG’s) en het Nationaal Klimaatakkoord minimaal de uitgangspunten vormen voor het duurzaamheidsprogramma. In lijn met deze uitgangspunten heeft de raad op 3 november 2022 de motie ‘Maashorst aanmelden als Global Goals gemeente’ aangenomen. Het college heeft d.d. 20 juni 2023 kennisgenomen van de doelstellingen en uitgangspunten van de Global Goals, en besloten de gemeente Maashorst aan te melden als SDG gemeente. De integrale benadering van de Global Goals gebruiken we daarmee als het kompas voor duurzaamheidsbeleid in de gemeente Maashorst.

Werken aan een duurzame samenleving; duurzaamheid in de Omgevingsvisie

Duurzaamheid speelt een centrale rol in zowel de omgevingswet als in onze gemeentelijke missie. De transitie naar een duurzame(re) samenleving is een belangrijke aanleiding van de Omgevingswet. In de Omgevingsvisie van de gemeente Maashorst zijn strategische doelen voor duurzame ontwikkeling geformuleerd. Duurzame ontwikkeling moet worden geborgd in het hele domein van de fysieke leefomgeving. Zodat de keuzes die we maken direct een bijdrage leveren aan het behalen van doelen uit onder andere: het Klimaatakkoord, het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, het uitvoeringsprogramma Circulaire Economie en het Schone Lucht Akkoord.

De Duurzame Doelenagenda's

Om duurzame ontwikkeling te borgen in het hele domein van de fysieke leefomgeving is het formuleren van concrete doelen op korte, middel en lange termijn essentieel. Deze doelen werken we uit in voornamelijk zes Duurzame Doelenagenda's. Het samenstellen van deze agenda's vraagt om een integrale benadering. Er worden dialogen georganiseerd tussen verschillende domeinen om de bestaande lokale, landelijke, regionale en globale doelen door te vertalen naar de gemeente Maashorst. De Sustainable Development Goals dienen als een kompas en zorgen voor structuur in de Doelen agenda's.

Duurzaamheid

Uitwerking agenda's

In de agenda's worden naast doelen op korte, middel en lange termijn ook Gidsprincipes, Uitgangspunten en Activiteiten geformuleerd.

Gidsprincipes

Stelregels voor de ontwikkeling van strategieën, beleids- en uitvoeringsprogramma's.

Uitgangspunten

Concrete bouwstenen voor de formulering van strategieën, beleids- en uitvoeringsprogramma's.

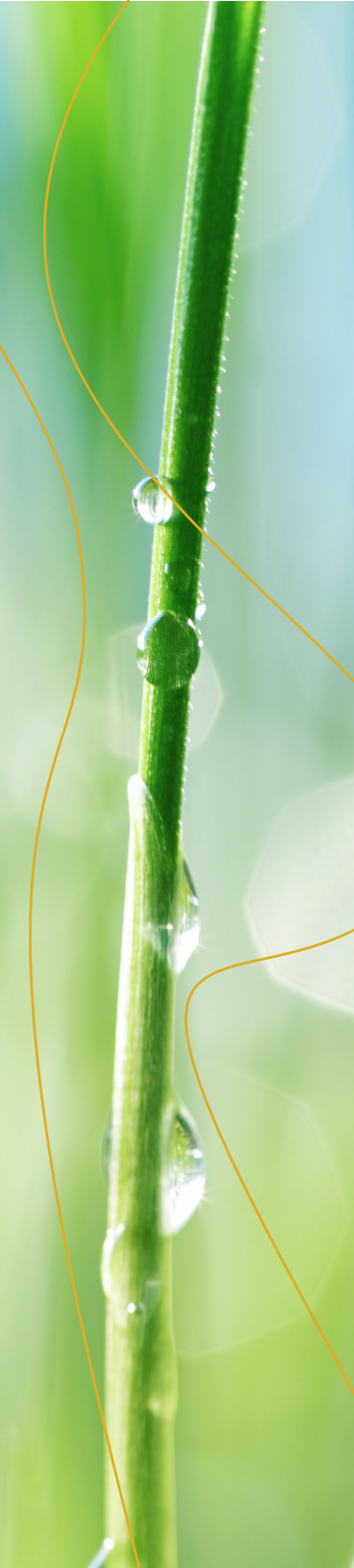
Activiteiten

Inspanningen die zijn gewenst om de korte, middel- en lange termijn doelen te behalen.

Duurzame ontwikkeling moet worden geborgd in het hele domein van de fysieke leefomgeving. Om structuur aan te brengen in dat proces maken we een indeling op basis van de verschillende fasen in een 'beleidsacht'. Deze indeling is met nadruk geen hiërarchie of volgorde van belangrijkheid, maar het geeft structuur aan de benodigde inspanningen op alle niveaus. Het geeft weer dat alles is gericht op het bereiken van de duurzame doelen. Het gaat om een breed spectrum van verschillende activiteiten die tegelijkertijd en in samenhang met elkaar moeten worden uitgevoerd. De Duurzame Doelen Agenda's bevinden zich aan de strategische zijde. Het dient als richtinggevend document voor het bepalen van een strategie en het uitwerken van een duurzame ontwikkeling in alle beleids- en uitvoeringsprogramma's.

Het formuleren van concrete doelen maakt het mogelijk de voortgang te monitoren en te evalueren.

De Duurzame Dotterbloem

Het is mogelijk deze thema's los van elkaar te bekijken, maar je kunt ze nooit los van elkaar zien. Ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en onderling sterk met elkaar verweven. Dit geven we weer als de bladen van een bloem. Een dotterbloem!

Duurzaamheid vertaalt naar
6 verlangens / thema's.
6 Duurzame Doelen agenda's. >> >>

Toekomst

Streek om te zijn

Met de start van de gemeente Maashorst werd er een nieuwe branding gelanceerd; Streek om te zijn. Een streek waar wat te beleven valt, maar waar ook stilte en rust te vinden is. Door de natuur struinen. Genieten van bourgondische gezelligheid. Het culturele erfgoed ontdekken. Kortom, een verwijzing naar alles wat de gemeente Maashorst op dit moment te bieden heeft.

Maar, wat voor streek willen we in de toekomst zijn?

We zullen ons een toekomst moeten verbeelden waarnaar we kunnen verlangen.

Het is aan ons om 'een verlangen te scheppen naar verandering'. Dat kan alleen als we de terechte zorgen over de toekomst van onze planeet weten te combineren met een aantrekkelijk toekomstperspectief en de mogelijkheden om in actie te komen. Dan kunnen we de fundamentele veranderingen die nodig zijn om onze gemeente duurzamer te maken, in gang zetten. Vanuit deze invalshoek hebben we het containerbegrip Duurzaamheid vertaald in zes 'verlangens'. Deze verlangens corresponderen met zes verschillende thema's:

Veerkrachtig & Soortenrijk

Klimaatadaptie & biodiversiteit

Warm & Comfortabel

Energie & warmte

Toegankelijk & Dichtbij

Mobiliteit & verstedelijking

Circulair & Verantwoord

Materialen & grondstoffen

Onderscheidend & Natuurlijk

Landelijk gebied & voedsel

Schoon & Gezond

Gezondheid & leefbaarheid

GA AN WE DO EN

Vervolg

Met het agenderen van de Omgevingsvisie zijn de ambities en kaders op het vlak van duurzaamheid dit jaar al aan de raad voorgelegd. De ambities kunnen in duurzame (doelen)agenda's concreter voor de korte, middellange en lange termijn worden uitgewerkt. Als Global Goals gemeente zullen we de integrale benadering van de Global Goals als het kompas gebruiken om het duurzaamheidsbeleid in de gemeente Maashorst verder vorm te geven.

In dit document leggen we de structuur van de doelenagenda's voor ter vaststelling. Vervolgens worden de doelen per agenda uitgewerkt. Dit proces ondersteunt het integraal werken aan duurzame doelen in de hele organisatie. De doelenagenda's 'Veerkrachtig & Soortenrijk' en 'Warm & Comfortabel' zijn de eerste agenda's die ter besluitvorming worden aangeboden. De doelenagenda Veerkrachtig & Soortenrijk gelijktijdig met deze introductie. De overige duurzame doelenagenda's zullen in de lange termijnagenda worden opgenomen.

Ma